

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU
POLISI GWRTHDARO BUDDIANNAU'R BWRDD PENSIWN LLEOL
(CYNLLUNIAU PENSIWN DIFFODDWYR TÂN)

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae'n ofynnol i aelodau'r Bwrdd Pensiwn Lleol (BPLI) a'r rhai a all gynghori'r BPLI beidio bod â buddiannau sy'n gwrthdaro. Fodd bynnag, mae'n bwysig nodi bod yn rhaid ystyried unrhyw wrthdaro buddiannau yng ngoleuni rôl y BPLI o ran cynorthwyo Rheolwr y Cynllun (Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru) i sicrhau cydymffurfiaeth â rheoliadau Cynllun(iau) Pensiwn y Diffoddwyr Tân.
- 1.2 Nid yw'r BPLI yn gwneud penderfyniadau mewn perthynas â'r Cynllun(iau) ac, felly, ni ragwelir y bydd gwrthdaro sylweddol yn codi. Serch hynny, mae'r Polisi hwn wedi'i ddrafftio i helpu i nodi, monitro a rheoli gwrthdaro buddiannau yn effeithiol.
- 1.3 Mae'r Polisi hwn yn ceisio bodloni'r gofynion sy'n berthnasol yn benodol yn sgil Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 ("y Ddeddf") a Chod Ymarfer y Rheoleiddiwr Pensiynau ar Lywodraethu a Gweinyddu Cynlluniau Pensiwn Gwasanaethau Cyhoeddus. Gellir gweld copi o'r Cod hwn drwy ddilyn y ddolen isod:

<http://www.thepensionsregulator.gov.uk/codes/code-governance-administration-public-service-pension-schemes.aspx#s16845>

2. ADNABOD GWRTHDARO BUDDIANNAU

Aelodau'r BPLI

- 2.1 At ddibenion aelod o'r BPLI, diffinnir gwrthdaro buddiannau yn adran 5(5) o'r Ddeddf fel buddiant ariannol neu fuddiant arall sy'n debygol o ragfarnu'r ffordd y mae rhywun yn cyflawni ei rôl fel aelod o fwrdd pensiwn. Mae'n nodi ymhellach **nad yw** gwrthdaro yn cynnwys buddiant ariannol neu fuddiant arall sy'n codi dim ond oherwydd bod y person hwnnw'n aelod o gynllun pensiwn perthnasol.
- 2.2 Felly, gall gwrthdaro buddiannau godi pan fo'n rhaid i aelod o'r BPLI gyflawni ei ddyletswydd gyfreithiol i gynorthwyo Rheolwr y Cynllun ac, ar yr un pryd, fod ganddynt:
- fuddiant personol ar wahân (ariannol neu fel arall); neu
 - gyfrifoldeb arall mewn perthynas â'r mater hwnnw, gan arwain at wrthdaro posibl â'u cyfrifoldeb cyntaf fel aelod o'r BPLI.
- 2.3 Rhaid i Reolwr y Cynllun fodloni ei hun nad oes gan y rhai a benodir i'r BPLI unrhyw wrthdaro buddiannau gwirioneddol ar adeg eu penodi ac wedi hynny "o bryd i'w gilydd". Cyflawnir hyn trwy fonitro ac adolygu'r gofrestr datganiadau o fuddiant yn rheolaidd.
- 2.4 Mae dyletswydd gyfatebol ar unrhyw berson y cynigir ei benodi, neu aelod penodedig o'r BPLI, i ddarparu i Reolwr y Cynllun yr wybodaeth y bydd ei hangen arno i fod yn fodlon nad oes unrhyw wrthdaro buddiannau. Bydd aelodau'r BPLI hefyd yn gyfrifol am ragweld gwrthdaro buddiannau posibl mewn perthynas â chynlluniau ar gyfer gweithgarwch y BPLI yn y dyfodol.
- 2.5 Mae Ffurflen Datgan Buddiannau a Chofrestr o Fuddiannau wedi'u datblygu i gefnogi'r drefn uchod ac wedi'u hatodi i'r ddogfen hon, er gwybodaeth.

- 2.6 Dyma rai enghreifftiau o sut y gall gwrthdaro buddiannau godi'n benodol mewn perthynas ag aelod o'r BPLI:
- (a). mae'n bosibl y bydd yn ofynnol o bryd i'w gilydd i swyddog cyllid a benodir yn aelod o'r BPLI wneud neu graffu ar benderfyniad a allai fod, neu sy'n ymddangos fel pe bai, yn groes i fuddiant neu gyfrifoldeb arall. Er enghraifft, efallai y bydd yn ofynnol iddynt fel aelod o'r BPLI graffu ar benderfyniad sy'n cynnwys defnyddio adnoddau adrannol i wella gweinyddiaeth y cynllun, tra ar yr un pryd yn cael y dasg, yn rhinwedd eu cyflogaeth, o leihau gwariant adrannol.
 - (b). efallai y bydd angen i aelod o'r BPLI sy'n gweithio'n agos â swyddogaeth archwilio fewnol Rheolwr y Cynllun, fel rhan o'u gwaith, archwilio gweinyddiaeth Cynllun(iau) Pensiwn y Diffoddwyr Tân. Er enghraifft, efallai y bydd y cyflogai yn dod yn ymwybodol o achosion o dorcyfraith cyfrinachol nad ydynt eto wedi'u dwyn i sylw'r BPLI.
 - (c). gall cynrychiolydd y cyflogwyr (Aelod etholedig) sydd hefyd yn gweithio yn y sector preifat hefyd fod â gwrthdaro buddiannau oherwydd eu bod yn gwneud penderfyniadau yn eu gweithle eu hunain. Er enghraifft, efallai eu bod yn gweithio i gwmni y mae Rheolwr y Cynllun wedi rhoi ei wasanaethau gweinyddu pensiynau ar gontract allanol iddo a bod y Bwrdd yn adolygu'r safonau a ddarperir ganddo.

Cynghorwyr y BPLI

- 2.7 Gall gwrthdaro buddiannau godi hefyd mewn perthynas â Chynghorwyr y BPLI. Er enghraifft, efallai y bydd gan Gynghorydd wrthdaro buddiannau os yw ef neu hi (neu'r un cwmni) hefyd yn cynghori Rheolwr y Cynllun. Y risg i'r BPLI yw nad yw'r Cynghorydd yn darparu, neu y canfyddir nad yw wedi darparu, cyngor annibynnol.
- 2.8 Lle mae'n debygol y bydd gwrthdaro buddiannau wrth roi cyngor, dylai'r BPLI ystyried yn ofalus a yw'n briodol penodi'r Cynghorydd yn y lle cyntaf. Efallai hefyd y bydd angen ystyried yn ofalus a ddylent gymryd camau i ddiswyddo'r Cynghorydd sydd eisoes wedi'i benodi.

3. MONITRO A RHEOLI GWRTHDARO BUDDIANNAU POSIBL

- 3.1 Er mwyn i Reolwr y Cynllun allu cyflawni ei rwymedigaethau i sicrhau nad oes gan aelodau'r BPLI wrthdaro buddiannau, rhaid i'r BPLI gynnwys eitem ar wrthdaro buddiannau ym mhob cyfarfod a hefyd yn ei Adroddiad Blynyddol.
- 3.2 Mae'n ofynnol i'r BPLI gadw cofrestr ysgrifenedig o fuddiannau a chyfrifoldebau deul sydd â'r potensial i ddod yn wrthdaro buddiannau, a allai effeithio'n andwyol ar addasrwydd aelodau neu gynghorwyr ar gyfer y rôl. Bydd disgwyl i bob aelod (yn ogystal ag unrhyw fynychwyr sy'n cymryd rhan yn y cyfarfod) ddatgan, wrth eu penodi ac ym mhob cyfarfod, unrhyw fater a allai arwain at wrthdaro buddiannau. Gallai gwrthdaro o'r fath fod mewn perthynas â maes pwnc cyffredinol neu eitem benodol ar agenda cyfarfod BPLI. Mae ffurflen ar gyfer datgan buddiannau o'r fath adeg penodi, ynghyd â chofrestr o fuddiannau a ddatganwyd mewn cyfarfodydd BPLI, wedi'u datblygu. [Mae ffurflenni Datganiad o Fuddiant wedi'u cwblhau a'r Gofrestr Buddiannau a ddatgelwyd mewn cyfarfodydd ar gael i'w gweld ar wefan y BPLI.]
- 3.3 Rhaid i Gadeirydd y BPLI fod yn fodlon bod y BPLI yn gweithredu o fewn:
- gofynion gwrthdaro buddiannau Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 a rheoliadau'r cynllun pensiwn, ac

- yn ysbryd unrhyw ganllawiau neu god ymarfer cenedlaethol mewn perthynas â gwrthdaro buddiannau ar gyfer aelodau BPLI.
- 3.4 Rhaid i bob aelod o'r BPLI, neu berson y cynigir ei benodi i'r BPLI (yn ogystal ag unrhyw fynychwyr sy'n cymryd rhan yn y cyfarfod), ddarparu i Gadeirydd y BPLI unrhyw wybodaeth y mae'n rhesymol iddynt ofyn amdani at ddibenion dangos nad oes gwrthdaro buddiannau.
 - 3.5 Mae'n ofynnol i aelodau'r BPLI feddu ar ddealltwriaeth glir o'u rôl a'r amgylchiadau pan fyddant yn canfod eu hunain mewn sefyllfa o wrthdaro buddiannau, a dylent wybod sut y dylid rheoli gwrthdaro posibl.
 - 3.6 Mae'n ofynnol i'r BPLI werthuso natur unrhyw fuddiannau a chyfrifoldebau deuol, asesu'r effaith ar weithrediadau a llywodraethu pe bai gwrthdaro buddiannau yn digwydd a cheisio atal gwrthdaro buddiannau posibl rhag dod yn niweidiol i'r modd y cynhelir y BPLI neu benderfyniadau'r BPLI. Gall y BPLI ystyried ceisio cyngor cyfreithiol annibynnol gan Swyddog Monitro Rheolwr y Cynllun, neu gynghorwyr allanol lle bo angen, ar sut i ymdrin â'r materion hyn, os yw'n briodol.
 - 3.7 Rhaid i aelodau unigol o'r BPLI wybod sut i nodi pan fydd ganddynt wrthdaro buddiannau y mae angen ei ddatgan ac a allai hefyd gyfyngu ar eu gallu i gymryd rhan mewn cyfarfodydd neu wneud penderfyniadau. Mae angen iddynt hefyd werthfawrogi bod ganddynt ddyletswydd gyfreithiol o dan y Rheoliadau i ddarparu gwybodaeth i Reolwr y Cynllun mewn perthynas â gwrthdaro buddiannau.
 - 3.8 Bydd angen i'r aelod dan sylw ystyried sut y gellir rheoli unrhyw wrthdaro orau er mwyn cydymffurfio â'r gofynion statudol. Gall yr opsiynau gynnwys:
 - (a) bod yr aelod yn tynnu'n ôl o'r drafodaeth ar yr eitem neu'r eitemau perthnasol; neu
 - (b) bod yr aelod yn ymddiswyddo o'r BPLI os yw'r gwrthdaro mor sylfaenol fel na ellir ei reoli mewn unrhyw ffordd arall.

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU
FFURFLEN GOFRESTRU BUDDIANNAU BWRDD PENSIYNAU
LLEOL (CYNLLUNIAU PENSIYNAU DIFFODDWYR TÂN)

Yr wyf i , [enw llawn],
yn:

Ticiwch fel y bo'n briodol

- swyddog sy'n ymwneud â'r rheolaeth
- Aelod o'r Bwrdd Pensiwn

ar gyfer Cynlluniau Pensiwn Diffoddwyr Tân Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru. Nodaf yn awr isod, o dan y penawdau priodol, y buddiannau hynny y mae'n ofynnol i mi eu datgan o dan Bolisi Gwrthdaro Buddiannau Bwrdd Pensiynau Lleol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân).

Rwyf wedi rhoi "dim" lle nad oes gennyf fuddiannau o'r fath o dan unrhyw bennawd.

Cyfrifoldebau neu fuddiannau eraill a allai arwain at wrthdaro buddiannau (rhestrwch a pharhewch dros y dudalen os oes angen):

(A) *Yn ymwneud â mi*

(B) *Yn ymwneud ag aelodau o'r teulu neu gydweithwyr agos*

Datganiad Penodiadau Eraill

Yn ogystal â'r datganiad dros y dudalen, rhestraf isod unrhyw benodiadau sydd gennyf y gellid eu hystyried yn rhai a allai fod yn gysylltiedig:

Ymrwymiad

Rwy'n datgan fy mod yn deall fy nghyfrifoldebau o dan Bolisi Gwrthdaro Buddiannau Bwrdd Pensiynau Lleol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (Cynlluniau Pensiwn y Diffoddwyr Tân). Ymrwymaf i hysbysu Rheolwr y Cynllun am unrhyw newidiadau yn yr wybodaeth a nodir uchod.

Llofnod _____

Dyddiad _____

Enw (MEWN PRIF LYTHRENNAU)

-
- 1 e.e. datganiad llafar mewn cyfarfod neu ddatganiad ysgrifenedig dilynol yn dilyn cyfarfod.
 2. e.e. ymadael â'r cyfarfod.